

AANGENOMEN TEKSTEN

P9_TA(2023)0038

Het kiesrecht van mobiele Unieburgers bij gemeenteraadsverkiezingen

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 februari 2023 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actieve en passieve kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten (herschikking) (COM(2021)0733 – C9-0022/2022 – 2021/0373(CNS))

(Bijzondere wetgevingsprocedure – raadpleging –erschikking)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2021)0733),
 - gezien artikel 22, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C9-0022/2022),
 - gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 28 november 2001 over een systematischer gebruik van de herschikking van besluiten¹,
 - gezien de brief d.d. 8 november 2022 van de Commissie juridische zaken aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken overeenkomstig artikel 110, lid 3, van zijn Reglement,
 - gezien de artikelen 110 en 82 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie constitutionele zaken,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A9-0005/2023),
- A. overwegende dat het voorstel van de Commissie volgens de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie geen andere inhoudelijke wijzigingen bevat dan die welke als zodanig in het voorstel worden vermeld en dat met betrekking tot de codificatie van de ongewijzigde bepalingen van de eerdere besluiten met die wijzigingen kan worden geconstateerd dat het voorstel louter een codificatie van de bestaande besluiten behelst, zonder inhoudelijke wijzigingen;

¹ PB C 77 van 28.3.2002, blz. 1.

1. hecht zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie zoals dit is aangepast aan de aanbevelingen van de adviesgroep van de juridische diensten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie en zoals hieronder gewijzigd;
2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 293, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dienovereenkomstig te wijzigen;
3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Het Verdrag betreffende de Europese Unie van 1992 (het “Verdrag van Maastricht”) markeerde een nieuwe fase in het proces van totstandbrenging van een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa. Een van de functies van het Verdrag was de betrekkingen tussen de volkeren van de lidstaten op consistente en solidaire wijze te organiseren. Een van de fundamentele doelstellingen was het versterken van de bescherming van de rechten en belangen van de onderdanen van de lidstaten door middel van de invoering van het burgerschap van de Unie.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3) De wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen is vastgesteld in Richtlijn 94/80/EG van de Raad.

(3) De wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen ***door de burgers van de Unie die verblijven in een***

lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten, is vastgesteld in Richtlijn 94/80/EG van de Raad.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) In het verslag over het EU-burgerschap 2020²² bekleemtoonde de Commissie dat de regels inzake de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen moeten worden geactualiseerd, verduidelijkt en versterkt om ervoor te zorgen dat zij de brede en inclusieve participatie van *mobiele Unieburgers ondersteunen*. Mede rekening houdend met de ervaring die is opgedaan bij de toepassing van de richtlijn bij de opeenvolgende *verkiezingen* en met de veranderingen die het gevolg zijn van de Verdragswijzigingen, moeten verschillende bepalingen van die richtlijn worden geactualiseerd.

²² Verslag over het EU-burgerschap 2020 - Burgers meer zeggenschap geven en hun rechten beschermen, COM(2020)0730.

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) De verkiezingsprocedure voor gemeenteraadsverkiezingen valt onder de bevoegdheid van de lidstaten, die deze verkiezingen organiseren conform hun specifieke tradities en overeenkomstig

Amendement

(4) In het verslag over het EU-burgerschap 2020²² bekleemtoonde de Commissie dat de regels inzake de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen moeten worden geactualiseerd, verduidelijkt en versterkt om ervoor te zorgen dat zij de brede en inclusieve participatie *ondersteunen* van *Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten*. Mede rekening houdend met de ervaring die is opgedaan bij de toepassing van de richtlijn bij de opeenvolgende *gemeenteraadsverkiezingen* en met de veranderingen die het gevolg zijn van de Verdragswijzigingen, moeten verschillende bepalingen van die richtlijn worden geactualiseerd.

²² Verslag over het EU-burgerschap 2020 - Burgers meer zeggenschap geven en hun rechten beschermen, COM(2020)0730.

Amendement

(5) De verkiezingsprocedure voor gemeenteraadsverkiezingen valt onder de bevoegdheid van de lidstaten, die deze verkiezingen organiseren conform hun *constitutionele en* specifieke tradities en

internationale en Europese normen. Overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, moeten de lidstaten niet alleen het actief en passief kiesrecht *van de Unieburgers* erkennen en eerbiedigen, maar moeten zij ook zorgen voor *gemakkelijke* toegang tot hun kiesrecht door *zoveel mogelijk* belemmeringen voor deelname aan *verkiezingen* weg te nemen.

overeenkomstig internationale en Europese normen. Overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, *het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap* en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, moeten de lidstaten niet alleen het actief en passief kiesrecht *bij gemeenteraadsverkiezingen* erkennen en eerbiedigen *van Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten*, maar moeten zij ook zorgen voor *volledige en doeltreffende* toegang tot hun kiesrecht door *alle* belemmeringen voor deelname aan *gemeenteraadsverkiezingen* weg te nemen, *alsook door volledige toegang te verschaffen tot relevante informatie*.

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) Om ervoor te zorgen dat Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (“niet-nationale Unieburgers”) hun actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen onder dezelfde voorwaarden kunnen uitoefenen als de onderdanen van hun gastlidstaat, moeten de voorwaarden voor registratie voor en deelname aan dergelijke verkiezingen worden verduidelijkt teneinde de gelijke behandeling van nationale en niet-nationale Unieburgers te waarborgen. Meer bepaald moeten Unieburgers die hun actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in hun lidstaat van verblijf willen uitoefenen, op gelijke voet worden behandeld wat betreft de verblijfsperioden die vereist zijn voor de uitoefening van het kiesrecht en wat betreft de bewijzen om aan te tonen dat aan die voorwaarde is voldaan.

Amendement

(6) Om ervoor te zorgen dat Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (“niet-nationale Unieburgers”) hun actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen onder dezelfde voorwaarden kunnen uitoefenen als de onderdanen van hun gastlidstaat, moeten de voorwaarden voor registratie voor en deelname aan dergelijke verkiezingen worden verduidelijkt teneinde de gelijke behandeling van nationale en niet-nationale Unieburgers te waarborgen. Meer bepaald moeten Unieburgers die hun actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in hun lidstaat van verblijf willen uitoefenen, op gelijke voet worden behandeld *met de onderdanen van die lidstaat* wat betreft de verblijfsperioden die vereist zijn voor de uitoefening van het kiesrecht en wat betreft de bewijzen om aan te tonen dat aan die

voorwaarde is voldaan.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Voorts mogen niet-nationale Unieburgers niet worden onderworpen aan bijzondere voorwaarden voor de uitoefening van het actief of passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen, tenzij een verschil in behandeling van nationale en niet-nationale burgers bij wijze van uitzondering gerechtvaardigd is door specifieke omstandigheden welke betrekking hebben op de laatsten en hen onderscheiden van de eersten.

Amendement

(7) Voorts mogen niet-nationale Unieburgers niet worden onderworpen aan bijzondere voorwaarden voor de uitoefening van het actief of passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen, tenzij een verschil in behandeling van nationale en niet-nationale burgers bij wijze van uitzondering gerechtvaardigd is door ***uitzonderlijke*** specifieke omstandigheden welke betrekking hebben op de laatsten en hen onderscheiden van de eersten. ***Een dergelijk verschil in behandeling moet hoe dan ook gerechtvaardigd worden.***

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) Teneinde de uitoefening van het actief en passief kiesrecht door de Unieburgers in ***het land*** van verblijf te vergemakkelijken, moeten ***deze*** burgers tijdig vóór de verkiezingen op een kiezerslijst worden ingeschreven. De formaliteiten voor hun registratie moeten zo eenvoudig mogelijk zijn. Het moet voldoende zijn dat de betrokken Unieburgers een geldige identiteitskaart overleggen alsook een formele verklaring waaruit blijkt dat zij gerechtigd zijn aan de ***verkiezingen*** deel te nemen. Na registratie moeten niet-nationale Unieburgers op de kiezerslijst blijven staan onder dezelfde voorwaarden als Unieburgers die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat,

Amendement

(8) Teneinde de uitoefening van het actief en passief kiesrecht door de Unieburgers in ***de lidstaat*** van verblijf ***waarvan zij geen onderdaan zijn*** te vergemakkelijken, moeten ***de lidstaten ernaar streven onmiddellijke registratie als kiezer mogelijk te maken nadat een Unieburger kenbaar heeft gemaakt te willen stemmen in zijn lidstaat van verblijf. Indien geen gebruik is gemaakt van automatische registratie, moeten*** burgers tijdig vóór de verkiezingen op een kiezerslijst worden ingeschreven. De formaliteiten voor hun registratie moeten zo eenvoudig, ***toegankelijk en vergelijkbaar*** mogelijk zijn ***in alle lidstaten***. Het moet voldoende zijn dat de

en dat zolang zij voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van het kiesrecht. Voorts moeten de Unieburgers de bevoegde autoriteiten contactgegevens verstrekken, zodat deze autoriteiten hen regelmatig op de hoogte kunnen houden.

betrokken Unieburgers een geldige identiteitskaart overleggen alsook, **in naar behoren gemotiveerde gevallen**, een formele verklaring waaruit blijkt dat zij gerechtigd zijn aan de **gemeenteraadsverkiezingen** deel te nemen. Na registratie moeten niet-nationale Unieburgers op de kiezerslijst blijven staan onder dezelfde voorwaarden als Unieburgers die onderdaan zijn van de betrokken lidstaat, en dat zolang zij voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van het kiesrecht. Voorts moeten de Unieburgers de bevoegde autoriteiten contactgegevens verstrekken, zodat deze autoriteiten hen regelmatig op de hoogte kunnen houden. **De lidstaten moeten aparte kiezerslijsten voor gemeenteraadsverkiezingen en de Europese verkiezingen opstellen.**

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de vereisten om zich als kandidaat te registreren en om een kandidatenlijst in te dienen in overeenstemming zijn met de normen op het gebied van democratie, evenredigheid en transparantie en van toepassing zijn op zowel nationale als niet-nationale burgers van de Unie.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn Overweging 8 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 ter) Om het voor burgers van de Unie die in een lidstaat verblijven waarvan zij geen onderdaan zijn in de praktijk mogelijk te maken zich bij

gemeenteraadsverkiezingen verkiesbaar te stellen, mogen nationale politieke partijen het lidmaatschap van hun leden niet laten afhangen van de nationaliteit van de lidstaat van verkiezing.

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10

Door de Commissie voorgestelde tekst

(10) De ontzetting uit het passief kiesrecht kan het gevolg zijn van een afzonderlijk besluit van de autoriteiten van de lidstaat van verblijf of van de lidstaat van herkomst; gelet op het politieke belang van de functie van gemeentelijke verkozene, moeten de lidstaten het recht hebben om van de lidstaat van herkomst informatie te verkrijgen over de ontneming van het passief kiesrecht in de lidstaat van herkomst van de kandidaat.

Amendement

(10) De ontzetting uit het passief kiesrecht kan het gevolg zijn van een afzonderlijk besluit van de autoriteiten van de lidstaat van verblijf of van de lidstaat van herkomst. Gelet op het politieke belang van de functie van gemeentelijke verkozene, moeten de lidstaten het recht hebben om van de lidstaat van herkomst ***rechtstreeks*** informatie te verkrijgen over de ontneming van het passief kiesrecht in de lidstaat van herkomst van de kandidaat. ***Door hun lidstaat van herkomst gesloten besluiten waardoor de handelingsbevoegdheid vanwege een handicap aan burgers van de Unie wordt ontnomen, mag er niet toe leiden dat zij zich niet verkiesbaar mogen stellen in hun lidstaat van verblijf mits het recht van de lidstaat van verblijf dat recht zonder beperkingen voor alle personen met een dergelijke handicap waarborgt.***

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

(11) ***Het is, waar de bevoegdheden van het bestuur van primaire lokale lichamen betrekking hebben op deelname aan de uitoefening van het openbare gezag en de bescherming van de algemene belangen, dienstig dat de lidstaten deze functies aan***

Amendement

Schrappen

hun onderdanen kunnen voorbehouden, met volledige inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) De deelname door gemeentelijke verkozenen aan de verkiezing van de leden van een parlementaire vergadering moet aan de eigen onderdanen voorbehouden kunnen worden.

Amendement

Schrappen

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst

(14) Het actieve en passieve kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf wordt niet in de plaats gesteld van het actieve en passieve kiesrecht in de lidstaat waarvan de burger van de Unie onderdaan is. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de vrijheid van deze burgers om al dan niet aan de gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf deel te nemen, wordt gerespecteerd en dat deze burgers derhalve blijf moeten kunnen geven van de wil hun actieve kiesrecht uit te oefenen in hun lidstaat van verblijf. ***Lidstaten waar geen stemplicht bestaat, kunnen derhalve bepalen dat deze burgers ambtshalve op de kiezerslijst worden ingeschreven.***

Amendement

(14) Het actieve en passieve kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf wordt niet in de plaats gesteld van het actieve en passieve kiesrecht in de lidstaat waarvan de burger van de Unie onderdaan is. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de vrijheid van deze burgers om al dan niet aan de gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf deel te nemen, wordt gerespecteerd en dat deze burgers derhalve blijf moeten kunnen geven van de wil hun actieve kiesrecht uit te oefenen in hun lidstaat van verblijf.

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst

(15) De toegankelijkheid van informatie over het kiesrecht en de verkiezingsprocedures is van essentieel belang voor het waarborgen van de daadwerkelijke uitoefening van het recht dat is verankerd in artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 1, VWEU.

Amendement

(15) De toegankelijkheid van informatie over het kiesrecht en de verkiezingsprocedures is van essentieel belang voor het waarborgen van de daadwerkelijke uitoefening van het recht dat is verankerd in artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 1, VWEU. ***Niet-nationale Unieburgers moeten bij aankomst in de lidstaat, op gezette tijden en ruim voor de gemeenteraadsverkiezingen, toegang krijgen tot informatie over hun kiesrechten en over de stemprocedures. Zij moeten ook worden geïnformeerd over het feit dat er aparte kiezerslijsten zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen en de verkiezingen voor het Europees Parlement.***

Amendement 15

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 16**

Door de Commissie voorgestelde tekst

(16) Het gebrek aan adequate informatie in het kader van verkiezingsprocedures ondermijnt de uitoefening door burgers van hun kiesrecht als onderdeel van hun rechten als Unieburgers. Het doet ook afbreuk aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om hun rechten uit te oefenen en hun verplichtingen na te komen. De lidstaten moeten worden verplicht autoriteiten aan te wijzen die specifiek verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van passende informatie aan Unieburgers over hun rechten uit hoofde van artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 1, VWEU en over de nationale regels en procedures betreffende de deelname aan en de organisatie van gemeenteraadsverkiezingen. Om ervoor te zorgen dat de communicatie doeltreffend verloopt, moet de informatie op een duidelijke en begrijpelijke manier worden verstrekt.

Amendement

(16) Het gebrek aan adequate informatie in het kader van verkiezingsprocedures ondermijnt de uitoefening door burgers van hun kiesrecht als onderdeel van hun rechten als Unieburgers. Het doet ook afbreuk aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om hun rechten uit te oefenen en hun verplichtingen na te komen. De lidstaten moeten worden verplicht autoriteiten aan te wijzen die specifiek verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van passende informatie aan Unieburgers over hun rechten uit hoofde van artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 1, VWEU en over de nationale regels en procedures betreffende de deelname aan en de organisatie van gemeenteraadsverkiezingen, ***alsook informatie over het kies- en politieke stelsel, met inbegrip van de bevoegdheden van primaire lokale lichamen. Die autoriteiten moeten hun***

voorlichtingscampagnes coördineren met lokale autoriteiten, en waar mogelijk met maatschappelijke organisaties, en zij moeten een breed scala aan informatiekkanalen gebruiken. Om ervoor te zorgen dat de communicatie doeltreffend verloopt, moet de informatie *tijdig, regelmatig en* op een duidelijke en begrijpelijke manier worden verstrekt, *idealiter zonder het complexiteitsniveau B1 (tussenniveau) van het gemeenschappelijk Europees referentiekader voor talen van de Raad van Europa te overschrijden.*

Amendement 16

Voorstel voor een richtlijn Overweging 17

Door de Commissie voorgestelde tekst

(17) Om de informatie over verkiezingen toegankelijker te maken, moet deze beschikbaar worden gesteld in *ten minste één andere* officiële taal van de Unie *dan de taal of talen van de gastlidstaat, waarbij die taal in grote lijnen wordt begrepen door zoveel mogelijk Unieburgers die op het grondgebied van die lidstaat verblijven. De lidstaten kunnen op specifieke delen van hun grondgebied of in hun regio's verschillende officiële talen van de Unie gebruiken, afhankelijk van de taal die wordt begrepen door de grootste groep Unieburgers die daar verblijft.*

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn Overweging 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

(18) Volgens artikel 22, lid 1, VWEU mag slechts van de algemene regels van deze richtlijn worden afgeweken indien

Amendement

(17) Om de informatie over verkiezingen toegankelijker te maken, moet deze beschikbaar worden gesteld in *alle* officiële talen van de Unie, *en, indien de autoriteiten dat aanbieden, in de voorkeurstaal van de kiezer van de Unie, die de kiezer bij zijn of haar registratie moet kunnen aangeven. De Commissie moet de lidstaten zo nodig ondersteunen bij de vertaling van de informatie over de registratie- en verkiezingsprocedures in de officiële talen van de Unie.*

Amendement

(18) Volgens artikel 22, lid 1, VWEU mag slechts van de algemene regels van deze richtlijn worden afgeweken indien

zulks door bijzondere problemen in een lidstaat wordt gerechtvaardigd; dergelijke afwijkingen moeten in overeenstemming zijn met de vereisten van artikel 52 van het Handvest, met inbegrip van het vereiste dat beperkingen op de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen bij wet moeten worden gesteld en in overeenstemming moeten zijn met de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid. Bovendien moet elke afwijkende bepaling uit de aard van de zaak vatbaar zijn voor herziening, conform artikel 47 van het Handvest.

zulks door bijzondere problemen in een lidstaat wordt gerechtvaardigd; dergelijke afwijkingen moeten in overeenstemming zijn met de vereisten van artikel 52 van het Handvest, met inbegrip van het vereiste dat beperkingen op de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen ***van de burgers van de Unie die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten,*** bij wet moeten worden gesteld en in overeenstemming moeten zijn met de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid. Bovendien moet elke afwijkende bepaling uit de aard van de zaak vatbaar zijn voor herziening, conform artikel 47 van het Handvest. ***Aangezien de lidstaten slechts in beperkte mate gebruikmaken van de in Richtlijn 94/80/EG geboden mogelijkheden om af te wijken van de algemene regels van die richtlijn, dienen dergelijke mogelijkheden tot afwijking niet langer te worden geboden.***

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn Overweging 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

(19) Dergelijke bijzondere problemen kunnen zich met name voordoen wanneer in een lidstaat het aantal Unieburgers die aldaar verblijven zonder de nationaliteit van deze lidstaat te bezitten en die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt, zeer ver boven het gemiddelde lig. Wanneer het aantal van deze burgers 20 % van het totale electoraat bedraagt, zijn afwijkende bepalingen gerechtvaardigd. Dergelijke afwijkende bepalingen moeten gebaseerd zijn op het criterium van de verblijfsduur.

Amendement

Schrappen

Amendement 19

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 20**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(20) Lidstaten waar het aantal Unieburgers die geen onderdaan zijn van de betrokken lidstaat en de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt, meer bedraagt dan 20 % van het totale aantal kiesgerechtigde Unieburgers die aldaar verblijf houden, moeten in het kader van artikel 22, lid 1, VWEU kunnen voorzien in bijzondere bepalingen ten aanzien van de samenstelling van de kandidatenlijsten.

Schrappen

Amendement 20

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 21**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(21) Er moet rekening mee worden gehouden dat in bepaalde lidstaten de onderdanen van andere lidstaten die aldaar verblijven, stemrecht hebben voor het nationale parlement en dat de in deze richtlijn vastgestelde formaliteiten derhalve verlicht kunnen worden.

Schrappen

Amendement 21

**Voorstel voor een richtlijn
Overweging 22**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(22) In het Koninkrijk België bestaan er specifieke omstandigheden en evenwichten die in verband staan met het feit dat er volgens de grondwet (artikelen 1 tot en met 4) drie officiële talen bestaan, alsmede een verdeling in gewesten en gemeenschappen, en een integrale toepassing van deze richtlijn in sommige gemeenten zou daardoor zodanig kunnen

Schrappen

uitwerken dat in de mogelijkheid van een afwijking van de bepalingen van deze richtlijn moet worden voorzien teneinde met deze specifieke omstandigheden en evenwichten rekening te houden.

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn Overweging 23

Door de Commissie voorgestelde tekst

(23) Gegevens over de uitoefening van rechten en de toepassing van deze richtlijn **kunnen nuttig zijn** om te bepalen welke maatregelen er nodig zijn om de daadwerkelijke uitoefening van het kiesrecht van de Unieburgers te waarborgen. Om de verzameling van gegevens betreffende gemeenteraadsverkiezingen te verbeteren, moet worden voorzien in regelmatig toezicht op en verslaglegging over de uitvoering door de lidstaten, waarbij, naast statistische gegevens, ook informatie moet worden verstrekt over de maatregelen die zijn genomen om de deelname aan verkiezingen door niet-nationale Unieburgers te ondersteunen. De Commissie moet een evaluatie maken van de toepassing van de richtlijn, met inbegrip van de ontwikkeling van het electoraat sinds de inwerkingtreding van de richtlijn en moet daarover verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad.

Amendement

(23) Gegevens over de uitoefening van rechten en de toepassing van deze richtlijn **zijn belangrijk voor de beoordeling van het Uniebeleid ter zake en** om te bepalen welke maatregelen er nodig zijn om de daadwerkelijke uitoefening van het kiesrecht van de Unieburgers te waarborgen. Om de verzameling van **en verslaglegging over** gegevens **door de lidstaten** betreffende gemeenteraadsverkiezingen te verbeteren, moet worden voorzien in regelmatig toezicht op en verslaglegging over de uitvoering door de lidstaten, waarbij, naast statistische gegevens, ook informatie moet worden verstrekt over de maatregelen die zijn genomen om de deelname aan verkiezingen door niet-nationale Unieburgers, **met inbegrip van personen met een handicap**, te ondersteunen. **Deze gegevens moeten in alle lidstaten op transparante en veilige wijze en op basis van dezelfde indicatoren worden verzameld. Daartoe moet de Commissie gemeenschappelijke indicatoren voor de verstrekking van de betrokken statistische gegevens door de lidstaten vaststellen. De Commissie** moet een evaluatie maken van de toepassing van de richtlijn, met inbegrip van de ontwikkeling van het electoraat sinds de inwerkingtreding van de richtlijn en moet daarover verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad.

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn Overweging 24

Door de Commissie voorgestelde tekst

(24) De Commissie moet een eigen evaluatie van de toepassing van deze richtlijn uitvoeren binnen een redelijke termijn na de inwerkingtreding ervan, in nauwe samenhang met de evaluatie van de toepassing van Richtlijn 93/109/EG van de Raad²³ van 6 december 1993 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn.

²³ Richtlijn 93/109/EG van de Raad van 6 december 1993 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (herschikking).

Amendement 24

Voorstel voor een richtlijn Overweging 26

Door de Commissie voorgestelde tekst

(26) De lidstaten en de Unie hebben door het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap te ratificeren respectievelijk te sluiten²⁵, zich ertoe verbonden toe te zien op de naleving van dat verdrag, waaronder artikel 29 inzake de participatie in het politieke en openbare leven. Ter **ondersteuning** van een inclusieve en gelijkwaardige deelname van personen met

Amendement

(24) De Commissie moet een eigen evaluatie van de toepassing van deze richtlijn uitvoeren binnen een redelijke termijn na de inwerkingtreding ervan, in nauwe samenhang met de evaluatie van de toepassing van Richtlijn 93/109/EG van de Raad²³ van 6 december 1993 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn. ***De evaluatie moet in voorkomend geval vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze richtlijn.***

²³ Richtlijn 93/109/EG van de Raad van 6 december 1993 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ten behoeve van de Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn (herschikking).

Amendement

(26) De lidstaten en de Unie hebben door het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap te ratificeren respectievelijk te sluiten²⁵, zich ertoe verbonden toe te zien op de naleving van dat verdrag, waaronder artikel 29 inzake de participatie in het politieke en openbare leven. Ter **waarborging** van een inclusieve en gelijkwaardige deelname van personen met

een handicap aan verkiezingen moet bij de vaststelling van de regels betreffende de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen door Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, terdege rekening worden gehouden met de behoeften van burgers met een handicap en oudere burgers.

een handicap aan verkiezingen, **met name rekening houdend met de aanzienlijke gevolgen die lokale beslissingen kunnen hebben voor kwesties van toegankelijkheid en het leven van personen met een handicap en oudere burgers**, moet bij de vaststelling van de regels betreffende de uitoefening van het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen door Unieburgers die verblijven in een lidstaat waarvan zij geen onderdaan zijn, terdege rekening worden gehouden met de **specifieke** behoeften van burgers met een handicap en oudere burgers. **De lidstaten moeten met name overwegen passende regelingen in te voeren die zijn afgestemd op hun nationale stemprocedures om te bevorderen dat burgers met een handicap hun stem uitbrengen, zoals de mogelijkheid om een stembureau te kiezen en het gebruik van ondersteunende technologieën, formaten en technieken zoals braille, een groter lettertype, audio-informatie, tactiele stencils, eenvoudig te lezen informatie en communicatie in gebarentaal. De lidstaten moeten er bovendien voor zorgen dat personen met een handicap op hun verzoek bij het stemmen kunnen worden bijgestaan door een persoon naar keuze. De lidstaten moeten ernaar streven stemmen per post mogelijk te maken en kunnen in andere aanvullende instrumenten voorzien om het stemmen te vergemakkelijken, zoals vervroegd fysiek stemmen, stemmen bij volmacht en elektronisch en online stemmen.**

²⁵ Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009 betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (PB L 23 van 27.1.2010, blz. 35).

²⁵ Besluit 2010/48/EG van de Raad van 26 november 2009 betreffende de sluiting door de Europese Gemeenschap van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (PB L 23 van 27.1.2010, blz. 35).

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 2 – lid 1 – punt d bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d bis) “kiezer van de Unie”: elke burger van de Unie die overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn in zijn of haar lidstaat van verblijf het actief kiesrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen heeft;

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 2 – lid 1 – punt d ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

d ter) “kandidaat van de Unie”: elke burger van de Unie die overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn in zijn of haar lidstaat van verblijf het passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement heeft;

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. Indien de onderdanen van de lidstaat van verblijf, om kiezer of verkiesbaar persoon te kunnen zijn, sedert een bepaalde minimumperiode op het nationale grondgebied van deze lidstaat verblijf moeten hebben gehouden, worden ***de in artikel 3 bedoelde kiezers en verkiesbare personen*** geacht aan deze voorwaarde te voldoen, indien zij gedurende een gelijkwaardige periode in andere lidstaten verblijf hebben gehouden.

1. Indien de onderdanen van de lidstaat van verblijf, om kiezer of verkiesbaar persoon te kunnen zijn, sedert een bepaalde minimumperiode op het nationale grondgebied van deze lidstaat verblijf moeten hebben gehouden, worden ***kiezers van de Unie en kandidaten van de Unie*** geacht aan deze voorwaarde te voldoen, indien zij gedurende een gelijkwaardige periode in andere lidstaten verblijf hebben gehouden.

Amendement 28

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 4 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien de eigen onderdanen overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van verblijf slechts kiezer of verkiesbaar persoon kunnen zijn in het onder een primair lokaal lichaam ressorterend gebied waar zij hun voornaamste verblijfplaats hebben, geldt deze voorwaarde eveneens ten aanzien van de *in artikel 3 bedoelde kiezers of verkiesbare personen*.

Amendement 29

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten van verblijf kunnen vaststellen dat een Unieburger die ingevolge een strafrechtelijke of individuele civielrechtelijke beslissing overeenkomstig het recht van zijn of haar lidstaat van herkomst het passieve kiesrecht heeft verloren, is uitgesloten van de uitoefening van dat recht bij gemeenteraadsverkiezingen.

Amendement 30

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 3

Amendement

2. Indien de eigen onderdanen overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van verblijf slechts kiezer of verkiesbaar persoon kunnen zijn in het onder een primair lokaal lichaam ressorterend gebied waar zij hun voornaamste verblijfplaats hebben, geldt deze voorwaarde eveneens ten aanzien van de *kiezers van de Unie en kandidaten van de Unie*.

Amendement

1. De lidstaten van verblijf kunnen vaststellen dat een Unieburger die ingevolge een strafrechtelijke of individuele civielrechtelijke beslissing overeenkomstig het recht van zijn of haar lidstaat van herkomst het passieve kiesrecht heeft verloren, is uitgesloten van de uitoefening van dat recht bij gemeenteraadsverkiezingen. *Door hun lidstaat van herkomst gesloten besluiten waardoor de handelingsbevoegdheid vanwege een handicap aan burgers van de Unie wordt ontnomen, leidt er niet toe dat zij zich niet verkiesbaar mogen stellen in hun lidstaat van verblijf mits het recht van de lidstaat van verblijf dat recht zonder beperkingen voor alle personen met een dergelijke handicap waarborgt..*

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3. De lidstaten kunnen bepalen dat alleen hun eigen onderdanen verkiesbaar zijn voor de functies van hoofd, plaatsvervanger/adjunct of lid van het bestuur van een primair lokaal lichaam, voor zover zij worden verkozen voor het uitoefenen van deze functies gedurende de mandaatsperiode.

Schrappen

De lidstaten kunnen tevens bepalen dat de tijdelijke en plaatsvervangende vervulling van de functies van het hoofd van het bestuur van een primair lokaal lichaam of van diens adjunct of van de wethouders voorbehouden kan worden aan de eigen onderdanen.

De lidstaten kunnen met inachtneming van de bepalingen van het Verdrag en van de algemene rechtsbeginselen de dienstige, noodzakelijke en passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de uitoefening van de functies als bedoeld in de eerste alinea alsook de waarneming der bevoegdheden als vervanger als bedoeld in de tweede alinea alleen door onderdanen van de betrokken staat kan geschieden.

Amendement 31

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 5 – lid 4**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

4. De lidstaten kunnen voorts bepalen dat de in een vertegenwoordigend lichaam verkozen Unieburgers niet mogen deelnemen aan de benoeming van de kiescolleges van een parlementaire vergadering en evenmin aan de verkiezing van de leden daarvan.

Schrappen

Amendement 32

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 6 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. **De in artikel 3 bedoelde verkiesbare personen** worden onderworpen aan dezelfde voorwaarden inzake onverenigbaarheid welke overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van verblijf van toepassing zijn op de onderdanen van deze staat.

Amendement

1. **Kandidaten van de Unie** worden onderworpen aan dezelfde voorwaarden inzake onverenigbaarheid welke overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat van verblijf van toepassing zijn op de onderdanen van deze staat.

Amendement 33

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Kiezers die voldoen aan de voorwaarden van artikel 3 oefenen bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf het actieve kiesrecht uit indien zij hun wens daartoe te kennen hebben gegeven.

Amendement

1. Kiezers **van de Unie** die voldoen aan de voorwaarden van artikel 3 oefenen bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat van verblijf het actieve kiesrecht uit indien zij hun wens daartoe te kennen hebben gegeven.

Amendement 34

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Indien in de lidstaat van verblijf stemplicht bestaat, geldt deze voor de **in artikel 3 bedoelde kiezers** die aldaar zijn ingeschreven op de kiezerslijst.

Amendement

2. Indien in de lidstaat van verblijf stemplicht bestaat, geldt deze voor de **kiezers van de Unie** die aldaar zijn ingeschreven op de kiezerslijst.

Amendement 35

Voorstel voor een richtlijn Artikel 7 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De lidstaten **waar geen stemplicht bestaat, kunnen bepalen dat de in artikel**

Amendement

3. De lidstaten **streven ernaar onmiddellijke registratie als kiezers van de**

3 bedoelde kiezers *ambtshalve* op de kiezerslijst worden ingeschreven.

Unie op de kiezerslijst in te voeren voor niet-nationale Unieburgers, nadat de betrokken Unieburger hiertoe op het moment van inschrijving als inwoner van de lidstaat van verblijf toestemming heeft verleend. Kiezers van de Unie die ervoor hebben gekozen zich niet onmiddellijk in de kiezerslijst te laten opnemen, worden ruim voor de verkiezingsperiode uitgenodigd om zich te laten registreren.

Amendement 36

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ***de in artikel 3 bedoelde kiezer*** die daarom heeft verzocht, de mogelijkheid te bieden tijdig voor de verkiezingen op de kiezerslijst te worden ingeschreven.

Amendement

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ***een kiezer van de Unie*** die daarom heeft verzocht, de mogelijkheid te bieden tijdig voor de verkiezingen op de kiezerslijst te worden ingeschreven.

Amendement 37

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 2 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Om op de kiezerslijst te worden ingeschreven moet ***de in artikel 3 bedoelde kiezer*** dezelfde bewijzen overleggen als een nationale kiezer.

Amendement

Om op de kiezerslijst te worden ingeschreven moet ***een kiezer van de Unie*** dezelfde ***of gelijkwaardige*** bewijzen overleggen als een nationale kiezer. ***Hij of zij verstrekt bovendien een formele verklaring volgens het model in bijlage II.***

Amendement 38

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 2 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Bovendien kan de lidstaat van verblijf

Amendement

Bovendien kan de lidstaat van verblijf

eisen dat de *in artikel 3 bedoelde kiezer een geldig identiteitsbewijs overlegt alsmede een formele verklaring, opgesteld volgens het model in bijlage II.*

eisen dat de kiezer *van de Unie:*

- a) een geldig identiteitsbewijs overlegt;*
- b) aangeeft sedert wanneer hij of zij in die lidstaat of in een andere lidstaat verblijft;*
- c) indien hij of zij dat wenst, een of meer voorkeurstalen vermeldt waarin hij of zij de in artikel 12, lid 2, bedoelde informatie wil ontvangen; deze talen worden gekozen uit de officiële talen van de Unie, of, indien de bevoegde autoriteit dit aanbiedt, andere talen.*

Amendement 39

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De *in artikel 3 bedoelde kiezer* die is ingeschreven op een kiezerslijst blijft onder dezelfde voorwaarden als de nationale kiezer daarop ingeschreven totdat hij of zij daarvan wordt geschrapt omdat hij of zij niet langer aan de voorwaarden voor de uitoefening van het actieve kiesrecht voldoet. Wanneer de lidstaten bepalen dat eigen onderdanen in kennis moeten worden gesteld van hun schrapping van de kiezerslijst, zijn die bepalingen eveneens van toepassing op kiezers *in de zin van artikel 3.*

Amendement

3. De *kiezer van de Unie* die is ingeschreven op een kiezerslijst blijft onder dezelfde voorwaarden als de nationale kiezer daarop ingeschreven totdat hij of zij daarvan wordt geschrapt omdat hij of zij niet langer aan de voorwaarden voor de uitoefening van het actieve kiesrecht voldoet. Wanneer de lidstaten bepalen dat eigen onderdanen in kennis moeten worden gesteld van hun schrapping van de kiezerslijst, zijn die bepalingen eveneens van toepassing op kiezers *van de Unie. Deze kennisgeving wordt aan de betrokken kiezer van de Unie gedaan in een taal van de Unie waaraan deze persoon in de formele verklaring de voorkeur heeft gegeven, indien de kiezer van de Unie een dergelijke voorkeur heeft geuit.*

Amendement 40

Voorstel voor een richtlijn Artikel 8 – lid 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

5. Onverminderd de voorschriften van elke lidstaat inzake het actief en passief kiesrecht van onderdanen die buiten het grondgebied verblijven, heeft het feit dat kiezers **in de zin** van **artikel 3** zijn ingeschreven op de kiezerslijst van de lidstaat van verblijf, niet tot gevolg dat zij worden geschrapt van de kiezerslijst van de lidstaat van herkomst.

Amendement 41

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Een **in artikel 3 bedoelde verkiesbare persoon moet** bij het indienen van zijn of haar kandidaatstelling dezelfde bewijzen **overleggen** als **een nationale kandidaat**. De lidstaat van verblijf kan eisen dat hij of zij een formele verklaring overlegt, opgesteld volgens het model in bijlage III .

Amendement 42

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaat van verblijf kan bovendien eisen dat de **in artikel 3 bedoelde verkiesbare persoon**:

Amendement 43

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 9 – lid 2 – punt a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) bij zijn of haar kandidaatstelling, in

Amendement

5. Onverminderd de voorschriften van elke lidstaat inzake het actief en passief kiesrecht van onderdanen die buiten het grondgebied verblijven, heeft het feit dat kiezers van **de Unie** zijn ingeschreven op de kiezerslijst van de lidstaat van verblijf, niet tot gevolg dat zij worden geschrapt van de kiezerslijst van de lidstaat van herkomst.

Amendement

1. Een **niet-nationale Unieburger legt** bij het indienen van zijn of haar kandidaatstelling dezelfde **of gelijkwaardige** bewijzen **over** als nationale **kandidaten**. De lidstaat van verblijf kan eisen dat hij of zij een formele verklaring overlegt, opgesteld volgens het model in bijlage III .

Amendement

2. De lidstaat van verblijf kan bovendien eisen dat de **kandidaat van de Unie**:

Amendement

a) bij zijn of haar kandidaatstelling, in

zijn of haar formele verklaring overeenkomstig lid 1, vermeldt dat hij of zij zijn of haar passieve kiesrecht in zijn of haar lidstaat van herkomst niet verloren heeft,

zijn of haar formele verklaring overeenkomstig lid 1, vermeldt dat hij of zij zijn of haar passieve kiesrecht in zijn of haar lidstaat van herkomst niet verloren heeft. ***In geval van legitieme twijfel over de inhoud van de formele verklaring kan de lidstaat van verblijf de lidstaat van herkomst van de niet-nationale Unieburger, vóór of na de verkiezing, rechtstreeks verzoeken om een verklaring dat de betrokkene het passieve kiesrecht in die lidstaat niet is ontnomen,***

Amendement 44

Voorstel voor een richtlijn Artikel 9 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) in geval van twijfel over de inhoud van de verklaring als bedoeld in punt a), voor of na de verkiezingen een verklaring van de bevoegde administratieve autoriteiten van de lidstaat van herkomst overlegt, waarin wordt bevestigd dat hij of zij zijn of haar passieve kiesrecht in de lidstaat niet verloren heeft of dat deze autoriteiten daarvan niets bekend is,

Amendement

Schrappen

Amendement 45

Voorstel voor een richtlijn Artikel 9 – lid 2 – punt e bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

e bis) indien hij of zij dat wenst, een of meer voorkeurstalen vermeldt waarin hij of zij de in artikel 12, lid 2, bedoelde informatie wil ontvangen; deze talen worden gekozen uit de officiële talen van de Unie, of, indien de bevoegde autoriteit dit aanbiedt, andere talen.

Amendement 46

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 10 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Lidstaten **die eigen onderdanen** de mogelijkheid bieden om bij gemeenteraadsverkiezingen **vervroegd** te stemmen, per post **te stemmen**, **elektronisch te stemmen** en via het internet **te stemmen**, zorgen ervoor dat deze wijzen van stemmen onder dezelfde voorwaarden ook beschikbaar zijn voor kiezers **in de zin van artikel 3**.

Amendement 47

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 11 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De lidstaat van verblijf deelt de betrokkene **tijdig en in duidelijke en eenvoudige bewoordingen** mee welk besluit inzake zijn of haar verzoek om inschrijving op de kiezerslijst is genomen of welk besluit inzake de ontvankelijkheid van zijn of haar kandidaatstelling is genomen.

Amendement 48

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 11 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Wordt de Unieburger niet op de kiezerslijst ingeschreven, wordt zijn of haar verzoek om inschrijving op de kiezerslijst afgewezen of wordt zijn of haar kandidaatstelling verworpen, dan kan hij of zij **de beroepsprocedures instellen** die volgens de wetgeving van de lidstaat van verblijf **in vergelijkbare gevallen** voor de

Amendement

De lidstaten **streven ernaar** de mogelijkheid **te** bieden om bij gemeenteraadsverkiezingen **per post** te stemmen. **Wanneer lidstaten toestaan dat hun onderdanen bij gemeenteraadsverkiezingen** per post, **vervroegd, bij volmacht of elektronisch** en via het internet stemmen, zorgen **zij** ervoor dat deze wijzen van stemmen onder dezelfde voorwaarden ook beschikbaar zijn voor kiezers **van de Unie**.

Amendement

1. De lidstaat van verblijf deelt de betrokkene mee welk besluit inzake **zijn of haar onmiddellijke registratie als kiezer of** zijn of haar verzoek om inschrijving op de kiezerslijst is genomen of welk besluit inzake de ontvankelijkheid van zijn of haar kandidaatstelling is genomen.

Amendement

2. Wordt de Unieburger niet op de kiezerslijst ingeschreven, wordt zijn of haar **onmiddellijke registratie of** verzoek om inschrijving op de kiezerslijst afgewezen of wordt zijn of haar kandidaatstelling verworpen, dan kan hij of zij **gebruikmaken van doeltreffende beroepsprocedure onder dezelfde**

nationale kiezers en verkiesbare personen *openstaan*.

voorwaarden als die *welke* volgens de wetgeving van de lidstaat van verblijf voor de nationale kiezers en verkiesbare personen *gelden*.

Amendement 49

Voorstel voor een richtlijn Artikel 11 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. In het geval van een fout in de kiezers- of kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen kan de betrokkene gebruikmaken van beroepsprocedures die vergelijkbaar zijn met die welke in de wetgeving van de lidstaat van verblijf zijn vastgesteld voor kiezers en verkiesbare personen die onderdaan zijn van die lidstaat.

Amendement

3. In het geval van een fout in de kiezers- of kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen kan de betrokkene gebruikmaken van ***doeltreffende*** beroepsprocedures die vergelijkbaar zijn met die welke in de wetgeving van de lidstaat van verblijf zijn vastgesteld voor kiezers en verkiesbare personen die onderdaan zijn van die lidstaat.

Amendement 50

Voorstel voor een richtlijn Artikel 11 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. De lidstaten stellen de betrokkene tijdig en in duidelijke en eenvoudige bewoordingen in kennis van het in lid 1 bedoelde besluit en van de in de leden 2 en 3 bedoelde beroepsprocedures, in de taal waaraan deze persoon in de formele verklaring de voorkeur heeft gegeven, indien de kiezer van de Unie een dergelijke taalvoorkeur heeft geuit.

Amendement 51

Voorstel voor een richtlijn Artikel 12 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1. De lidstaten wijzen een **nationale** autoriteit aan die de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat niet-nationale Unieburgers tijdig in kennis worden gesteld van de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen.

1. De lidstaten wijzen een **bevoegde** autoriteit aan die de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat niet-nationale Unieburgers tijdig in kennis worden gesteld van de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen. ***De informatie wordt bij de registratie als inwoner en ruim vóór de verkiezingen door de betrokken autoriteiten op gecoördineerde wijze, en waar mogelijk in samenwerking met maatschappelijke organisaties, verstrekt.***

Amendement 52

Voorstel voor een richtlijn Artikel 12 – lid 2 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de overeenkomstig lid 1 aangewezen autoriteit **de kiezers en de verkiesbare personen in de zin van artikel 3** rechtstreeks en individueel de volgende informatie verstrekt:

Amendement

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de overeenkomstig lid 1 aangewezen autoriteit kiezers **van de Unie en kandidaten van de Unie** rechtstreeks en individueel de volgende informatie verstrekt:

Amendement 53

Voorstel voor een richtlijn Artikel 12 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de datum van de verkiezingen en hoe en waar er kan worden gestemd, zodra die informatie beschikbaar is;

Amendement

b) de datum van de verkiezingen en hoe en waar er kan worden gestemd, **met inbegrip van, in voorkomend geval, de in artikel 10 bedoelde specifieke wijzen van stemmen**, zodra die informatie beschikbaar is;

Amendement 54

Voorstel voor een richtlijn Artikel 12 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) de specifieke maatregelen waarmee de uitoefening van het kiesrecht voor specifieke groepen kiezers, zoals personen met een handicap, wordt vergemakkelijkt;

Amendement 55

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 2 – punt b ter (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) informatie over het kies- en het politieke stelsel, waaronder de bevoegdheden van primaire lokale lichamen;

Amendement 56

**Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 3 – alinea 1**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen ***en de*** in lid 2 ***bedoelde*** informatie worden in duidelijke en eenvoudige bewoordingen verstrekt.

De informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen ***zoals bedoeld*** in lid 1 ***en alle andere*** informatie ***die op grond van deze richtlijn wordt meegedeeld***, worden in duidelijke en eenvoudige bewoordingen verstrekt. ***De in lid 1 bedoelde informatie wordt in alle officiële talen van de Unie verstrekt, terwijl de in lid 2 bedoelde informatie aan de betrokkene wordt meegedeeld in de taal waaraan deze persoon in de formele verklaring de voorkeur heeft gegeven, indien de kiezer van de Unie een dergelijke voorkeur heeft geuit.***

Amendement 57

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De in de eerste alinea bedoelde informatie wordt niet alleen verstrekt in een of meer officiële talen van de gastlidstaat, maar gaat ook vergezeld van een vertaling in ten minste een andere officiële taal van de Unie die in grote lijnen wordt begrepen door zoveel mogelijk Unieburgers die op het grondgebied van de gastlidstaat verblijven, conform de kwaliteitseisen van artikel 9 van Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad²⁸.

Schrappen

²⁸ Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1).

Amendement 58

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 12 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

3 bis. De Commissie zorgt ervoor dat de informatie over het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen van de burgers van de Unie die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten, overeenkomstig artikel 20, lid 2, punt b), en artikel 22, lid 1, VWEU, en de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde informatie, op duidelijke en toegankelijke wijze aan die burgers ter beschikking wordt gesteld, waar nodig in alle officiële talen van de Unie, onder meer via Europe Direct en Uw Europa.

Amendement 59

Voorstel voor een richtlijn Artikel 12 – lid 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

4. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen en de in lid 2 bedoelde informatie door ***middel*** van passende communicatiemiddelen, -wijzen en -***formats toegankelijk worden gemaakt voor*** personen met een handicap ***en ouderen***.

Amendement

4. De lidstaten zorgen ervoor dat informatie over de voorwaarden en nadere regels voor de registratie als kiezer of als kandidaat bij gemeenteraadsverkiezingen en de in lid 2 bedoelde informatie ***toegankelijk worden gemaakt voor personen met een handicap, ouderen, personen die in afgelegen gebieden wonen, minderheidsgroepen en mensen die moeilijkheden ondervinden bij het stemmen in het algemeen, door in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad¹ bis neergelegde toegankelijkheidsvoorschriften toe te passen en met behulp*** van passende communicatiemiddelen, -wijzen en -***formaten die voor hen geschikt zijn, zoals gebarentaal, braille of een gemakkelijk leesbaar formaat. De lidstaten kunnen ervoor zorgen dat*** personen met een handicap ***op hun verzoek bij het stemmen worden bijgestaan door een persoon naar keuze***.

1bis Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70).

Amendement 60

Voorstel voor een richtlijn Artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst

Artikel 13
Afwijkingen

Amendement

Schrappen

1. Indien in een lidstaat het aantal Unieburgers die aldaar verblijf houden zonder de nationaliteit van deze lidstaat te bezitten en die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt, meer bedraagt dan 20 % van het totale aantal nationale en niet-nationale Unieburgers die de kiesgerechtigde leeftijd hebben bereikt en die in deze lidstaat verblijf houden, kan deze lidstaat in afwijking van de bepalingen van deze richtlijn:

a) het actieve kiesrecht uitsluitend toekennen aan de in artikel 3 bedoelde kiezers die in deze lidstaat verblijf houden sedert ten minste een bepaalde tijd, welke op niet meer dan de duur van één mandaat in de vertegenwoordigende gemeentelijke vergadering mag worden vastgesteld,

b) het passieve kiesrecht uitsluitend toekennen aan de in artikel 3 bedoelde verkiesbare personen die in deze lidstaat verblijf houden sedert ten minste een bepaalde tijd, die op niet meer dan de duur van twee mandaten in deze vergadering mag worden vastgesteld, en

c) dienstige maatregelen inzake de samenstelling van de kandidatenlijsten treffen, meer bepaald met het oog op het vergemakkelijken van de integratie van de Unieburgers die onderdaan van een andere lidstaat zijn.

2. Het Koninkrijk België kan, in afwijking van de bepalingen van deze richtlijn, de bepalingen van lid 1, punt a), toepassen op een beperkt aantal gemeenten, waarvan het ten minste een jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen waarvoor het van de afwijking gebruik wenst te maken, de namen meedeelt.

3. Indien bij de wetgeving van een lidstaat is voorgeschreven dat aldaar verblijvende onderdanen van een andere lidstaat stemrecht hebben bij de verkiezingen voor het nationale parlement van die lidstaat en daartoe op de kiezerslijsten van die lidstaat kunnen worden ingeschreven

onder precies dezelfde voorwaarden als de nationale kiezers, hoeft eerstgenoemde lidstaat, in afwijking van deze richtlijn, de artikelen 6 tot en met 11 niet op die onderdanen toe te passen.

4. Na de inwerkingtreding van deze richtlijn dient de Commissie om de zes jaar bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in, waarin zij nagaat of de redenen die toekenning aan de betrokken lidstaten van een afwijking overeenkomstig artikel 22, lid 1, VWEU rechtvaardigen, nog aanwezig zijn en stelt zij zo nodig passende wijzigingen voor. De lidstaten die overeenkomstig de leden 1 en 2 afwijkende bepalingen vaststellen, verstrekken de Commissie alle nodige gegevens ter rechtvaardiging hiervan.

Amendement 61

Voorstel voor een richtlijn Artikel 14 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Verslaglegging

Amendement

Gegevensverzameling en verslaglegging

Amendement 62

Voorstel voor een richtlijn Artikel 14 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn en vervolgens om de vier jaar brengen de lidstaten aan de Commissie verslag uit over de toepassing van deze richtlijn op hun grondgebied, met inbegrip van de toepassing van artikel 5, leden 3 en 4. Het verslag bevat statistische gegevens over de deelname van *de in artikel 3 bedoelde* kiezers en kandidaten aan gemeenteraadsverkiezingen en een overzicht van de *in dat verband* genomen

Amendement

1. Binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn en vervolgens om de vier jaar brengen de lidstaten aan **het publiek en aan** de Commissie verslag uit over de toepassing van deze richtlijn op hun grondgebied, met inbegrip van de toepassing van artikel 5, leden 3 en 4. Het verslag bevat **naast algemene opmerkingen** statistische gegevens over de deelname van kiezers en kandidaten **van de Unie** aan gemeenteraadsverkiezingen en een overzicht van de **maatregelen die zijn**

maatregelen.

genomen om hun deelname te vergemakkelijken en te ondersteunen. Die gegevens worden op transparante, uniforme en beveiligde wijze verzameld op basis van gemeenschappelijke indicatoren.

Amendement 63

Voorstel voor een richtlijn Artikel 14 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 16 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot het vaststellen van gemeenschappelijke indicatoren voor het verzamelen van statistische gegevens zoals bedoeld in lid 1.

Amendement 64

Voorstel voor een richtlijn Artikel 15 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Binnen twee jaar na de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2029 evalueert de Commissie de toepassing van deze richtlijn en stelt zij een evaluatieverslag op over de vorderingen bij de verwezenlijking van de daarin vervatte doelstellingen.

Binnen twee jaar na de verkiezingen voor het Europees Parlement van 2029 evalueert de Commissie de toepassing van deze richtlijn en stelt zij een evaluatieverslag op over de vorderingen bij de verwezenlijking van de daarin vervatte doelstellingen. **De evaluatie gaat in voorkomend geval vergezeld van een wetgevingsvoorstel ter wijziging van deze richtlijn.**

Amendement 65

Voorstel voor een richtlijn Artikel 16 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2. De in de **artikelen 2, 8 en 9**

2. De in de **artikel 2, lid 2, artikel 8,**

bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn.

lid 4, artikel 9, lid 3, en in artikel 14, lid 1 bis, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van ... [de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn].

Amendement 66

Voorstel voor een richtlijn Artikel 16 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

3. De Raad kan de bevoegdheidsdelegatie als bedoeld in *de artikelen 2, 8 en 9* te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Amendement

3. De Raad kan de bevoegdheidsdelegatie als bedoeld in *artikel 2, lid 2, artikel 8, lid 4, artikel 9, lid 3, en artikel 14, lid 1 bis*, te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

Amendement 67

Voorstel voor een richtlijn Artikel 16 – lid 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

6. Een krachtens de *artikelen 2, 8 en 9* vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad geen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of

Amendement

6. Een krachtens de *in artikel 2, lid 2, artikel 8, lid 4, artikel 9, lid 3, en artikel 14, lid 1 bis*, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad geen bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die

de Raad met twee maanden verlengd.

termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Amendement 68

Voorstel voor een richtlijn Artikel 19 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De artikelen 1 tot en met 7, artikel 8, lid 1, artikel 11, lid 2, **en artikel 13** zijn van toepassing met ingang van 31 december 2023.

Amendement

De artikelen 1 tot en met 7, artikel 8, lid 1, **en** artikel 11, lid 2, zijn van toepassing met ingang van 31 december 2023.

Amendement 69

Voorstel voor een richtlijn Bijlage II – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***BIJLAGE II – Formele verklaring
ingediend door kiezers van de Unie***

Amendement 70

Voorstel voor een richtlijn Bijlage II – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***Ik verklaar dat ik toekomstige informatie
over het stemmen bij de
gemeenteraadsverkiezingen in een of
meer van de volgende officiële talen
aanvaard:***

Amendement 71

Voorstel voor een richtlijn Bijlage II – tabel 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Ik verblijf in ... (naam van de lidstaat van verblijf) sinds ... (duur)^{1bis}

<i>Plaats/datum:</i>	
<i>Handtekening:</i>	

^{1bis} Alleen indien de nationale wetgeving dit vereist.

Amendement 72

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage III – titel**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***BIJLAGE III – Formele verklaring
ingediend door kandidaten van de Unie***

Amendement 73

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage III – alinea 1 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

***Ik verklaar dat ik toekomstige informatie
over de kandidaatstelling bij de
gemeenteraadsverkiezingen in een of
meer van de volgende officiële talen
aanvaard:***

Amendement 74

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage III – tabel 1 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Ik verblijf in ... (naam van de lidstaat van verblijf) sinds ... (duur)^{1bis}

<i>Plaats/datum:</i>	
<i>Handtekening:</i>	

^{1bis} Alleen indien de nationale wetgeving dit vereist.